

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Cornelii Jansenii Iprensis Episcopi Augustinus Europaeus
Perperam Dictus**

Wavre, Philippus van

Antverpiae, 1709

Sect. II. Idem ostenditur ex conflictu concupiscentiæ [et]c.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39351

SECTIO II.

Interiori gratiae aliquando resisti ostenditur ex conflictu concupiscentiae cœlestem delectationem superantem.

Celebre est S. Hipponeñsis Præsulis acroamia Ippensi, ejusque defensoribus haud ignotum: *Quod amplius nos delectat, secundum id operemur necesse est.* Exinde concludit Augustinus: *Manifestum est nos secundum id vivere quod in epist. ad sectati fuerimus; sectabimur autem quod dilexerimus.* Galat. Itaque si ex adverso consistant duo, *Præceptum justitiae, & consuetudo carnalis, & utrumque diligitur, id sectabimur quod amplius dilexerimus.* Si tantumdem, utrumque diligimus, nihil horum sectabimur, sed aut timore inviti trahemur in alterutram partem, aut si utrumque aequaliter etiam timeamus, in periculo sine dubio remanebimus fluentibus dilectionis & timoris alternantibus quassati.

Consonat idem Doct̄or cum ait: *Tanto enim quidque vehementius volumus, quanto certius quantum bonum sit, novimus, eoque delectamur ardentius.* Ut autem innescat quod latebat, & suave fiat quod non delectabat, *gratia Dei est, quae adjuvat voluntatem.*

Dominus enim dat suavitatem beneficam. Et, L. de Contin. bonum sit cum id, quod male libet, vincente bona dilectione non sit. Non desunt suggestiones male, in ps. 35. sed ex eo quod mente jungeris Deo vincis quod in te non vult sequi te. Condelector enim legi Dei, non Sem. 6. de de me sed de gratia Dei. Tanto autem magis dili- Verb. Apost. gitur Deus summum atque incommutabile Bonum, L. 2. de Pe. & Author qualcumque bonorum omnium. merit. c. 17:

Sed num omnes, quos Cœlestis irrorat bene-

V dictio

306 LIBER TERTIUS

dictio dulcedinis, eò usque summi boni amore
sic delectantur, ut non vincantur? Absit! Sunt
enim qui dicunt: *Volumus, nec valemus implere*
inquit Aug. De quorum numero erat, cui di-
cebat: Forte conaris ambulare & non potes, quia
dolent pedes. Ideò monet alibi: Volo ut velis, sed
non sufficit ut velis, adiuvandas es, ut plenè velis,
& impleas quod velis.

De Persic.

Institutio c. 4.

Tract. 34.

in Ioan.

Serm. 3. de

Verb. Apost.

cap. 8.

Serm. 17.

Verb. Apost.

cap. 4.

cap. 5.

L. 1. Recrati.

cap. 15.

Decertant in te duas dilectiones. Modo interrogo
te quid proponas? Quid te plus delectet, aurum,
an veritas? Aurum, an verum testimonium? . . .
longum est per singulos corporis sensus excurrere.

Interroget & respondeat quid dictum sit, utrum
sic delectetur iustitia, ut eam cæteris ad hos sensus
corporis pertinenteribus delectationibus anteponat.

Ille qui vult facere Dei mandatum, & non
potest; jam quidem habet voluntatem bonam,
sed adhuc parvam & invalidam, poterit autem
cum habuerit magnam & robustam.

De illis qui parvam Charitatem, id est, bo-
nan voluntatem accepérunt, pronuntiat San-
ctissimus gratiæ Doctor quod cogente cupiditate
resistere non possint; adeòque gratiæ illi fortiter &
efficaciter resistatur; nisi bona voluntas augea-
tur. Non autem sic augescit in omnibus vo-
luntas spiritus, ut carnis voluntatem contraria
concupiscentem vincat; ergo ipsa vincitur,
adeòque interiori gratiæ aperte resistitur.

Neque regeras Janserium hujusmodi resisten-
tiam non diffiteri: Quia Janserius omnem Chri-
sti gratiam Medicinalēm invictissimam & poten-
tissimam non modò ad excitandum voluntatis
affectum, sed & actionis effectum prædicat,
eamque, cui resistitur, ad Legem revocat Gra-
tianique Pelagianam. Neque agnoscit per qua-
lecumque luctam fieri, ut viduetur Christi
gratia beneficio effectus ad quem datur, & suffi-
cien-

DE PROPOSITIONE II. 307

cians dicatur: nam omnino insufficientem dicit, ad cuius subsidium auctior desideratur, & quæ operis difficultati non attemperatur.

SECTIO III.

Interiori Gratiae aliquando resisti ostenditur ex eo, quod S. Augustinus omnem bonam voluntatem, boni delectationem, Charitatem Gratiae Christi accenseat, et si effectu frustretur.

De boni delectatione disertè pronuntiat Augustinus: Tunc bonum concupisci incipit, dum dulcescere incipit... ergo benedictio dulcedinis est gratia Dei, quâ sit ut merito nos delectet, ut L.2. ad Boȝ nif.c.9. cupiamus, hoc est amemus, quod præcipit nobis. In quâ si nos non prævenit Deus, non solum non perficitur, sed nec inchoatur ex nobis.

De Charitate à Spiritu gratiae promanante exerte dicit: *Homo Pelagiane, Charitas vult bonum. Et Charitas ex Deo est, non per legis litteram, sed per Spiritum gratiae.* Et alibi: *Vnde est in hominibus Charitas Dei & proximi?* Nam si non ex Deo, sed ex hominibus, vicerunt Pelagiani; si autem ex Deo, vicimus Pelagianos. Præmiserat: *Gratia Dei semper est bona, & per hanc fit homo bona voluntatis, qui fuerat voluntatis malæ.* Postea de efficaci quoad omnem effectum subjicit: *Per hanc etiam fit, ut ipsa bona voluntas quæ jam adesse cæperat, augeatur, & tam magna fiat, ut possit implere mandata quæ voluerit, cum valde perfectèque voluerit. Sine illo vel operante ut velimus, vel cooperante cum volumus, ad bona pietatis opera nihil valemus.* De operante illo, ut velimus,

V 2

di-